

C-467/05. sz. ügy

Giovanni Dell’Orto elleni büntetőeljárás

(a Tribunale di Milano [Olaszország] előzetes nyomozással megbízott bírāja által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés – 2001/220/IB kerethatározat – 2004/80/EK irányelv – A »sértett« fogalma a büntetőeljárásban – Jogi személy – Büntetőeljárás során lefoglalt vagyontárgy visszaszolgáltatása”

J. Kokott főtanácsnok indítványa, az ismertetés napja: 2007. március 8. I - 5561
A Bíróság ítélete (harmadik tanács), 2007. június 28. I - 5585

Az ítélet összefoglalása

- 1. Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések – Az EU-Szerződés VI. címe alapján elfogadott kerethatározat értelmezésére vonatkozó kérdés (EK 234. cikk; EU 35. cikk és EU 46. cikk, b) pont)*

2. *Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések – A Bíróság hatásköre – Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés*
(EK 234. cikk; EU 35. cikk és EU 46. cikk, b) pont)
3. *Intézmények jogi aktusai – Időbeli hatály – Eljárási szabályok*
4. *Európai Unió – Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés – A sértett jogállása a büntetőeljárásban – 2001/220 kerethatározat*
(2001/220 tanácsi kerethatározat, 1. cikk, a) pont, 2. cikk, (1) bekezdés és 8. cikk, (1) bekezdés)

1. Az a tény, hogy az EU-Szerződés VI. címe alapján elfogadott kerethatározat értelmezésére vonatkozó előzetes döntéshozatal iránti kérelem nem az EU 35. cikket említi, hanem az EK 234. cikkre utal, nem vonhatja maga után az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlanságát. Ez annál is inkább így van, mivel az Európai Unióról szóló szerződés sem kifejezetten, sem hallgatólagosan nem rendelkezik arról, hogy a nemzeti bíróságnak milyen formában kell előterjesztenie előzetes döntéshozatal iránti kérelmét.

szükség van a kérdés eldöntésére, így a Bíróságnak az EK 234. cikk alapján előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatóságára vonatkozó ítélkezési gyakorlata főszabály szerint az EU 35. cikk alapján előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre is vonatkoztatható.

(vö. 36. pont)

2. Az EU 46. cikk b) pontja értelmében az EK 234. cikk szerinti szabályozás hatálya az EU 35. cikkre is kiterjed, az utóbbi rendelkezésben előírt feltételek fenntartásával. Az EK 234. cikkhez hasonlóan az EU 35. cikk is azt a feltételt támasztja az előzetes kérdések Bíróság elé terjesztéséhez, hogy a nemzeti bíróság úgy ítéli meg, hogy ítéletének meghozatalához

Következésképpen a nemzeti bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések relevanciájának véelmét csak kivételesen lehet megdönteni, ha nyilvánvaló, hogy a kérdésekkel érintett uniós jog kért értelmezése semmilyen kapcsolatban sem áll az alapjogvita tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azon ténybeli és jogi körülmények, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a feltett kérdésekre hasz-

nos módon válaszolhasson. Ezen esetek kivételével a Bíróság főszabály szerint köteles az EU 35. cikk (1) bekezdésében szereplő jogi aktusokra vonatkozó előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről határozni.

lének az időbeli hatállyal kapcsolatos semmiféle akadálya nincs.

(vö. 48–49. pont)

(vö. 34., 39–40. pont)

3. Az eljárási szabályokat általában a hatálybalépésükkor folyamatban lévő jogvitákra is alkalmazni kell, ellentétben az anyagi jogi szabályokkal, amelyeket általában úgy kell értelmezni, hogy a hatálybalépésük előtt keletkezett helyzetekre nem vonatkoznak.

4. A büntetőeljárásban a sértett jogállásáról szóló 2001/220 kerethatározatot úgy kell értelmezni, hogy a büntetőeljárás során – közelebbről a bűnösséget kimondó jogerős ítéletet követő büntetés-végrehajtási eljárás során – a sértett kerethatározat szerinti fogalma nem foglalja magában azon jogi személyeket, amelyeknek valamely tagállam büntetőjogi szabályozásának cselekvéssel vagy mulasztással való megsértése közvetlenül kárt okozott.

Márpedig a büntetőeljárás során lefoglalt vagyontárgyaknak a sértett számára történő visszaszolgáltatására vonatkozó bírósági hatáskör kérdése az eljárási szabályok körébe tartozik, tehát az ilyen kérdéssel kapcsolatos jogvitában a büntetőeljárásban a sértett jogállásáról szóló 2001/220 kerethatározatnak az alkalmazandó nemzeti joggal összhangban álló értelmezése céljából e kerethatározat vonatkozó rendelkezései figyelembevétel-

Ugyanis a kerethatározat akkénti értelmezése, hogy az vonatkozik azon jogi személyekre is, akik bűncselekmény következtében közvetlenül kárt szenvedtek, magával a kerethatározat – amely kizárólag az olyan természetes személyekre vonatkozik, akik valamely tagállam büntetőjogi szabályozásával ellentétes magatartás következtében közvetlenül szenvedtek károsodást – 1. cikke a) pontjának szövegével lenne ellentétes. Ezenfelül a kerethatározat egyetlen más rendelkezése sem utal arra, hogy az Európai Unió jogalkotója a jelen kerethatározat alkalmazásában ki kívánta volna terjeszteni a sértett fogal-

mát a jogi személyekre. Éppen ellenkezőleg, a kerethatározat számos rendelkezése – többek között 2. cikkének (1) és (2) bekezdése, valamint 8. cikkének (1) bekezdése – megerősíti, hogy a jogalkotó célja az volt, hogy a kerethatározat kizárólag a bűncselekmény által okozott kárt elszenvedő természetes személyekre vonatkozzon.

A bűncselekmények áldozatainak kár-
enyhítéséről szóló 2004/80 irányelv sem
váltogat ezen az értelmezésen. Ugyanis,
még ha feltételezzük is, hogy az EK-
Szerződés alapján elfogadott irányelv

rendelkezései bármilyen hatással lehet-
nek az EU-Szerződésen alapuló
kerethatározat rendelkezéseinek értel-
mezésére, és hogy az irányelv értelmében
vett sértett fogalmát úgy lehet értel-
mezni, mint amely vonatkozik a jogi
személyekre is, az irányelv és a
kerethatározat közötti kapcsolatból
semmi esetre sem következik a szóban
forgó fogalom egységes értelmezésének
igénye.

(vö. 53–55., 57–58., 60. pont
és a rendelkező rész)